

QUOTUM VOOR VROUWEN AAN DE TOP?

DE KWESTIE

In Noorwegen moeten beursgenoteerde ondernemingen sinds 1 januari van dit jaar 40 procent vrouwen in topfuncties hebben aangesteld, op straffe van verwijdering van de beurs of een flinke boete. Is zo'n wettelijk quotum voor Nederland op dit moment een goed idee?

Mee discussiëren
over deze kwestie?
Ga dan naar www.opzij.nl

BEELD: VIJSELAAR EN SIMMA

NEE

MIRELLA VISSER (46)

Eigenaar Centre for Inclusive Leadership en voorzitter van het European Professional Women's Network

JA

YVONNE BENSCHOP (41)

Hoogleraar organisatiegedrag aan de Radboud Universiteit Nijmegen

Nederland is nog niet toe aan quota. Noorwegen is er al twintig jaar mee bezig. De overheid heeft er het goede voorbeeld gegeven door quota in te voeren voor overheidsfuncties en de top van staatsbedrijven, terwijl wij nog niet eens een vrouwelijke secretaris-generaal op een ministerie hebben.

Dat komt omdat de Nederlandse overheid niet beseft dat vrouwen de economie vooruit helpen, aangezien diversiteit tot innovatie leidt. Hier worden vrouwen als slachtoffers gezien en vallen ze onder Sociale Zaken of Onderwijs in plaats van onder Economische Zaken, zoals in Noorwegen. Nederlandse werkgevers zetten zich nauwelijks in voor vrouwen aan de top. Het is illustratief dat slechts een van de vijftig dagelijkse bestuursleden van werkgeversorganisatie VNO-NCW vrouw is.

In de samenleving moet het bewustzijn toenemen dat de economie baat heeft bij meer topvrouwen. Daarover moeten we eerst het debat aanzwengelen. De overheid moet vrouwen in topfuncties benoemen en uitdragen dat het ons land vooruit helpt als er meer vrouwen aan de top zitten. Wij kunnen daar als kiezers aan bijdragen door op politici te stemmen die zich daarvoor inzetten. Ook werkgevers moeten doordrongen raken van de positieve effecten van het benoemen van topvrouwen, want zolang niet duidelijk is wat zij ermee opschieten, zullen ze zich daar – al dan niet openlijk – tegen verzetten.

We moeten de grond bouwrijp maken voor een quotasysteem over vijf à tien jaar. Het heeft geen zin het te forceren zonder consensus over de noodzaak ervan. Als er nu vrouwen via een quotasysteem worden benoemd, zou er kunnen worden getwijfeld aan hun competentie. Er zijn genoeg potentiële topvrouwen, maar het is in Nederland not done om als vrouw ambitie te tonen, dus vaak zijn zij niet zichtbaar.

Ook dat kan beter.'

'We proberen al veertig jaar met vrijblijvende maatregelen meer vrouwen aan de top te krijgen, zonder veel resultaat. Zelfs pleiten voor meer vrouwen op hoge posities roept nog steeds weerstand op. Wat dat betreft zou je niet zeggen dat het al 2008 is. Een verplicht quotum van 40 procent vrouwen lijkt me dus een goede remedie, voor alle bedrijven en ook voor de overheid en de universiteiten. Ik zou willen benadrukken dat het gaat om het rechte trekken van een misstand, niet om het bevoordelen van een sekse.

Uitstellen van de invoering van een quotumregeling heeft geen zin. Wie zich na alle debatten over vrouwen in leidinggevende functies nu nog niet bewust is van het belang daarvan, valt met woorden niet meer te overtuigen. Laat ze maar zien dat vrouwen wel degelijk goede leidinggevers kunnen zijn, doordat ze ze verplicht moeten aanstellen. Vaak is het angst voor het onbekende. Een kind gaat ook niet vanzelf spruitjes eten; die moet je er eerst een paar in de mond stoppen.

Nederland telt genoeg hooggekwalificeerde vrouwen. Dat bleek bijvoorbeeld op de universiteit toen de Aspasia-regeling werd gelanceerd, waarbij getalenteerde vrouwelijke universitair docenten onderzoeksvoorstellen konden indienen waarmee ze universitair hoofddocent konden worden. Het liep storm en een aantal is inmiddels hoogleraar omdat ze het zo goed deden. De redenering dat vrouwen die via een quotumregeling worden benoemd minder goed zouden zijn, heb ik nooit begrepen. Bij mannen wordt ook niet de beste benoemd, maar degene die de sollicitatiecommissie het beste vindt. Toch trekt nooit iemand hun kwaliteiten in twijfel. Dat er nauwelijks vrouwen worden benoemd, betekent alleen maar dat ze nog niet als de beste worden gezien, niet dat ze dat niet zijn. Ik zou zeggen: wees pragmatisch en laat, als je benoemd bent, zien hoe goed je bent.'